INFORMACJA
dotycząca zagadnień prawnych przygotowana
na dzień 8 XI 2011 r.

I. Nowe zasady nabywania uprawnień przez kierowców pojazdów uprzywilejowanych.

Ustawa z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami (Dz.U. Nr 30, poz. 151 z póź. zm.), która w większości swoich przepisów wchodzi w życie z dniem 11 lutego 2012 r. przewiduje nowe zasady dotyczące wydawania uprawnień do kierowania pojazdami uprzywilejowanymi.

Zgodnie z art. 106 ust. 1 kierować pojazdem uprzywilejowanym będzie mogła osoba, która:

1) ukończyła 21 lat;
2) posiada prawo jazdy odpowiedniej do rodzaju pojazdu kategorii;
3) uzyskała orzeczenie:
   a) lekarskie o braku przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdem uprzywilejowanym,
   b) psychologiczne o braku przeciwwskazań psychologicznych do kierowania pojazdem uprzywilejowanym;
4) ukończyła kurs dla kierujących pojazdami uprzywilejowanymi;
5) posiada zezwolenie na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym w zakresie określonej kategorii prawa jazdy.

Kursy dla kierujących pojazdami uprzywilejowanymi prowadzić będzie ośrodek doskonalenia techniki jazdy stopnia wyższego (art. 107 ust. 1).

Zezwolenie na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym wydawać będzie Starosta w drodze decyzji administracyjnej. Koszty zezwoleń na kierowanie pojazdami uprzywilejowanymi ochotniczych straży pożarnych będą finansowane z budżetu gminy (art. 109 ust. 1 i 6).

Z punktu widzenia aktualnego interesu OSP najistotniejszy jest przepis art. 131 ust. 1 powyżej cytowanej ustawy, zgodnie z którym osobę, która w ramach wykonywanej funkcji (*np. członek OSP*) uprawniona była do kierowania pojazdem uprzywilejowanym w dniu wejścia w życie ustawy (*czyli 11 lutego 2012 r.*)., uznaje się za spełniającą wymagania, o których mowa w:

1) art. 106 ust. 1 pkt 3 - do końca okresu ważności orzeczenia lekarskiego i orzeczenia psychologicznego wydanych na podstawie badań, o których mowa w art. 122 ust. 2 i art. 124 ust. 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym;
2) art. 106 ust. 1 pkt 4 - jeżeli przed dniem wejścia w życie ustawy uzyskała uprawnienia do kierowania pojazdami uprzywilejowanymi w trybie art. 95a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym.

Uzyskanie uprawnień do kierowania pojazdami uprzywilejowanymi na zasadach obowiązujących pod rządami ustawy Prawo o ruchu drogowym powoduje, że będą one skuteczne pod rządami ustawy o

kierujących pojazdami.

Aby prawo to zachować konieczne jest spełnienie wymogów formalnych z art. 131 ust. 2 ustawy o kierujących pojazdami, tj. posiadać zaświadczenie wydane w trybie określonym w art. 95a ust. 1 pkt 2 i ust. 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym, przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy i okazywać je na żądanie uprawnionych organów i w tym 6. miesięcznym terminie (*tj. do 11 sierpnia 2012 r.*) wymienić posiadane zaświadczenie na zezwolenie, o którym mowa w art. 106 ust. 1 pkt 5 (*decyzja Starosty*). Ustawodawca wykazał się tu daleko idącą niekonsekwencją, ponieważ kierowcy policji i OSP mają wydawane zaświadczenia na podstawie art. 95a ust. 3 i ust. 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym. Tak więc co do zasady kierowcy OSP nie mieliby potrzeby posiadania i okazywania zaświadczenia wydanego przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta). Znając praktykę organów kontrolnych uważam, że kierowcy OSP powinni ze sobą wozić te zaświadczenia, ponieważ w przeciwnym wypadku powstałby (przez okres 6 miesięcy - między 11 lutego a 11 sierpnia 2012 r.) problem interpretacyjny (podczas kontroli na drodze), czy kierujący pojazdem uprzywilejowanym OSP spełnia wymogi z art. 131 ust. 1 pkt 2 ustawy o kierujących pojazdami. Posiadane zaświadczenie eliminuje tę wątpliwość.

OSP i gminy powinny pamiętać o powyższych wymogach i zadbać o wyposażenie kierowców OSP w zaświadczenia wydawane na podstawie art. 95a ust. 4 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. - Prawo o ruchu drogowym oraz o konieczności wymiany zaświadczenia na zezwolenia. Warto przy tym zadbać, by przed 11 lutego 2012 r. kierowcy OSP przeszli badania lekarskie i psychologiczne według dotychczasowych przepisów. Umożliwi to przesunięcie terminu badań lekarskich i psychologicznych według nowych unormowań.